



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 273/04-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. decembra 2004 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho a zo sudcov Jána Auxta a Juraja Horvátha v konaní o sťažnosti Jaroslava Hochmanna, bytom K., zastúpeného advokátom JUDr. R. B., K., ktorou namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 32 C 931/92, za účasti Okresného súdu Košice I, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Jaroslava Hochmanna na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 32 C 931/92 p o r u š e n é b o l o .

2. Jaroslavovi Hochmannovi n e p r i z n á v a primerané finančné zadošťačenie.

3. Okresný súd Košice I je p o v i n n ý uhradiť Jaroslavovi Hochmannovi trovy konania v sume 9 342 Sk (slovom deväťtisícristoštyridsaťdva slovenských korún) na účet advokáta JUDr. R. B., K., do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. IV. ÚS 273/04 zo 16. septembra 2004 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Jaroslava Hochmanna, bytom K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 32 C 931/92.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal 9. novembra 1992 okresnému súdu žalobu, ktorou sa domáhal vypratania nehnuteľnosti (pozemku).

Sťažovateľ uviedol, že ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nebola vec právoplatne skončená.

V sťažnosti sa sťažovateľ domáhal, aby ústavný súd podľa čl. 127 ústavy rozhodol, že postupom okresného súdu bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a žiadal, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 200 000 Sk.

Predseda okresného súdu sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. Spr 992/03 doručeným ústavnému súdu 26. októbra 2004, v ktorom sa okrem iného uvádza: „Predmetom konania vedeného pod sp. zn. 32 C 931/92 je vypratanie nehnuteľnosti, t. j. odstránenie drobných stavieb, skleníka a garáže z pozemku žalobcu.

Žaloba bola doručená súdu 9. 11. 1992 a bola pridelená na vybavenie sudkyňi JUDr. V. B. Žalobca je v konaní zastúpený advokátom, avšak súdny poplatok s podaním žaloby nezaplatil.

15. 12. 1992 súd vyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku v sume 500,- Sk a zároveň si vyžiadal od Štátneho notárstva Košice - mesto dedičský spis D 564/83.

13. 1. 1993 súd doručil rovnopis žaloby na vyjadrenie žalovanému.

2. 3. 1993 súd vyzval právneho zástupcu žalobcu, aby v lehote 30 dní predložil doklad, že parcely č. 1019/5 a 1019/6 sú totožné s časťou parcely č. 1019/2 v kat. území K.

17. 6. 1993 súd vytýčil termín pojednávania na 18. 10. 1993.

Pojednávanie 18. 10. 1993 bolo na žiadosť právneho zástupcu žalovaného odročené, pretože sa nestihol na pojednávanie dostatočne pripraviť a oboznámiť sa s predmetom konania.

2. 11. 1993 žalovaný doručil súdu písomné stanovisko k žalobe a listinné dôkazy.

10. 11. 1993 súd dal pokyn doručiť vyjadrenie žalovaného právneho zástupcovi žalobcu.

Opatrením predsedu súdu zo dňa 31. 1. 1994 bol spis pridelený na vybavenie do senátu 14 C JUDr. G.

18. 10. 1994 súd vytýčil ďalší termín pojednávania na 21. 11. 1994.

Pojednávanie sa pre neprítomnosť žalobcu neuskutočnilo, bolo odročené na 10. 1. 1995. Pojednávanie 10. 1. 1995 sa opäť pre neprítomnosť žalobcu a jeho právneho zástupcu neuskutočnilo.

Matka žalobcu 11. 1. 1995 písomne oznámila súdu, že žalobca sa zdržiava mimo územia Slovenskej republiky a požiadala, aby ďalší termín pojednávania bol vytýčený až koncom marca 1995.

Súd jej žiadosti vyhovel a 20. 2. 1995 vytýčil termín pojednávania na 28. 3. 1995.

Na pojednávaní boli vypočutí účastníci konania a navrhnutý svedok. Pojednávanie bolo odročené na neurčito, za účelom nariadenia znaleckého dokazovania znalcom z odboru geodézie. Uznesenie o nariadení znaleckého dokazovania súd vyhotovil 7. 4. 1995 a právoplatnosť nadobudlo 6. 5. 1995.

17. 5. 1995 bol spis zaslaný znalcovi. Znalecký posudok a vyúčtovanie znalečného znalec doručil súdu 28. 7. 1995.

Uznesením č. k. 32 C 931/92-44 zo dňa 10. 10. 1995 súd priznal znalcovi odmenu za vypracovanie znaleckého posudku.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie znalec.

7. 11. 1995 bol spis postúpený na rozhodnutie Krajskému súdu v Košiciach.

Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 11 Co 513/95-50 zo dňa 30. 1. 1996 zmenil uznesenie súdu prvého stupňa a spis vrátil 4. 3. 1996. Ešte v ten istý deň súd doručil uznesenie krajského súdu právnym zástupcom účastníkov a znalcovi.

2. 4. 1996 žalovaný oznámil súdu, že so závermi znaleckého posudku nesúhlasí a žiadal doplniť znalecký posudok.

10. 4. 1996 súd vyzval znalca, aby sa v lehote 20 dní vyjadril k námietkam žalovaného.

8. 5. 1996 znalec doručil súdu písomné vyjadrenie k námietkam žalovaného.

7. 6. 1996 súd vytýčil ďalšie pojednávanie na 3. 10. 1996.

Pojednávanie bolo odročené na neurčito z dôvodu požiadavky žalovaného na nariadenie kontrolného znaleckého posudku.

13. 11. 1996 súd vypracoval uznesenie 32 C 931/92-64, ktorým nariadil ďalšie znalecké dokazovanie a ustanovil znalca Ing. M. B. Dňa 27. 2. 1997 bol zaslaný spis znalcovi.

Znalec spis v júli 1997 vrátil s tým, že v dôsledku pracovného zaťaženia nemôže posudok vypracovať.

Uznesením 32 C 931/92-71 zo dňa 15. 7. 1997 súd ustanovil na vypracovanie znaleckého posudku znalca Ing. C. B.

7. 8. 1997 Ing. C. B. oznámil súdu, že z dôvodu dlhodobej pracovnej zaťažnosti a zhoršeného zdravotnému stavu, nie je schopný znalecký posudok vypracovať.

Uznesením č. k. 32 C 931/92-74 zo dňa 11. 11. 1997 súd ustanovil na vypracovanie znaleckého posudku J. A.

Znalec, J. A., dňa 18. 11. 1997 písomne oznámil súdu, že vzhľadom na skutočnosť, že súdy mu doposiaľ nepreplatili odmeny za podané znalecké posudky v celkovej sume 26.210,- Sk, odmietol vykonať znalecký posudok.

Uznesením č. k. 32 C 931/92-77 zo dňa 5. 1. 1998 súd ustanovil na vypracovanie znaleckého posudku znalca Ing. J. B. Aj tento znalec vrátil spis z dôvodu pracovnej zaťaženia.

Uznesením č. k. 32 C 931/92-79 zo dňa 30. 4. 1998 ustanovil súd na podanie znaleckého posudku znalca Ing. P. G.

19. 7. 1998 znalec písomne oznámil súdu, že z dôvodu dlhodobej neprítomnosti v mieste bydliska nemôže vypracovať znalecký posudok.

Uznesením č. k. 32 C 931/92-84 zo dňa 21. 8. 1998 súd ustanovil znalca Ing. E. T.

17. 9. 1998 znalec oznámil súdu, že znalecký posudok z dôvodu osobného zaneprázdnenia v iných veciach nemôže vypracovať.

Súd písomne dňa 20. 10. 1998 oznámil znalcovi Ing. E. T., že trvá na podaní znaleckého posudku a vyzval znalca, aby oznámil predpokladaný termín, kedy bude môcť znalecký posudok vypracovať.

6. 11. 1998 znalec oznámil súdu, že požiadavke na vypracovanie znaleckého posudku nemôže vyhovieť.

Uznesením č. k. 32 C 931/92-89 zo dňa 21. 1. 1999 súd ustanovil na vypracovanie znaleckého posudku Ing. J. P.

29. 4. 1999 znalec doručil súdu kontrolný znalecký posudok.

Uznesením č. k. 32 C 931/92-96 zo dňa 1. 6. 1999 súd priznal znalcovi odmenu za vypracovaný znalecký posudok.

2. 7. 1999 súd vytýčil vo veci termín pojednávania na 21. 10. 1999.

Pojednávanie 21. 10. 1999 bolo odročené za účelom doplnenia dokazovania.

27. 10. 1999 súd písomne vyzval znalca, aby mu oznámil, či situačný plán, ktorý je súčasťou znaleckého posudku nahrádza geometrický plán a či tento môže byť podkladom pre zápis zmien hraníc pozemkov do katastra nehnuteľností.

15. 11. 1999 znalec oznámil súdu, že situačný plán nenahrádza geometrický plán, ale odstránením plota žalovaným a jeho presunutím na hranicu označenú v náčrte sa len potvrdí stav, ktorý je už v katastri evidovaný na LV č. 402.

Uznesením č. k. 32 C 931/92-105 zo dňa 4. 3. 2000 súd nariadil znalcovi Ing. J. P. doplniť znalecký posudok a vypracovať geometrický plán, na základe ktorého bude možné presne určiť časť parcely, ktorú by mal žalovaný vypratať.

Geometrický plán a vyúčtovanie ďalšieho znaleckého úkonu znalec doručil súdu 28. 4. 2000.

27. 6. 2000 súd vytýčil termín pojednávania na 9. 10. 2000. Toto pojednávanie na žiadosť žalovaného z dôvodu jeho práceneschopnosti bolo odročené na 23. 11. 2000.

23. 11. 2000 súd vo veci rozhodol.

Proti rozsudku 32 C 931/92-119 podal v zákonnej lehote (15. 1. 2001) odvolanie žalovaný.

22. 1. 2001 súd doručil odvolanie žalovaného právnomu zástupcovi žalobcu a zároveň vyzval žalovaného na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie.

2. 3. 2001 bol spis postúpený na rozhodnutie Krajskému súdu v Košiciach.

3. 4. 2001 bol spis vrátený krajským súdom za účelom odstránenia väd odvolania, nakoľko odvolanie za žalovaného podpísala jeho manželka.

7. 6. 2001 bol spis vrátený Krajskému súdu v Košiciach.

Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 13 Co 78/01-150 zo dňa 3. 7. 2001 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

13. 8. 2001 bol spis vrátený na Okresný súd Košice I.

3. 9. 2001 súd doručil uznesenie krajského súdu právny zástupcom účastníkov.

18. 10. 2001 súd vyžiadal od žalovaného stavebné povolenie na stavbu garáže, žumpy a skleníka.

19. 2. 2002 súd žiadal o zaslanie informácie potrebnej pre rozhodnutie v predmetnej veci Okresný súd Košice II.

15. 2. 2002 súd nariadil pojednávanie na 25. 3. 2002.

Na pojednávaní dňa 25. 3. 2002 právna zástupkyňa žalovaného oznámila súdu, že žalovaný a jeho manželka podali na Okresnom súde Košice II žalobu, ktorou sa domáhajú určenia vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam, ktoré žalobca žiada

vypratať a žiadala konanie prerušiť do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Košice II pod č. k. 11 C 1563/99.

Súd konanie 32 C 931/92 uznesením zo dňa 25. 3. 2002 prerušil.

Proti tomuto uzneseniu účastníci ani ich právni zástupcovia nepodali odvolanie. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 10. 5. 2002.

Od 10. 5. 2002 súd niekoľkokrát zisťoval, či konanie vedené na Okresnom súde Košice II, 11 C 1563/99, je právoplatne skončené. Doposiaľ skončené nebolo.“

K otázke právnej a skutkovej zložitosti okresný súd uviedol:

„Po právnej stránke vec nie je zložitá. Je však zložitá po stránke skutkovej, nakoľko v priebehu konania došlo k odčleneniu časti pozemkov na vytvorenie cesty a k posunu hraníc pozemkov.“

K ďalším dôvodom, ktoré podľa názoru okresného súdu spôsobili predĺženie konania, uviedol, že:

„Je pravdou, že konanie na súde prebieha od roku 1992. K predĺženiu doby prerokovania veci prispel aj samotný sťažovateľ, ktorý sa nezúčastnil pojednávani v dňoch 8. 12. 1994 a 10. 1. 1995, pretože sa zdržiaval mimo územia SR.

Ďalšie prieťahy v konaní spôsobili ustanovení znalci Ing. M. B., Ing. B. C., A. J., Ing. B. J., Ing. G. P. a Ing. E. T., ktorí z rôznych dôvodov odmietli vypracovať znalecký posudok.

Toto obdobie nemožno pri posudzovaní otázky porušenia základných práv sťažovateľa pričítať výlučne na ťarchu okresného súdu.“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...“.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ (napr. IV. ÚS 59/03), pričom „tento účel možno dosiahnuť zásadne až právoplatným rozhodnutím. Nepostačuje, že štátny orgán vo veci koná“ (I. ÚS 76/03, II. ÚS 157/02). K vytvoreniu „stavu právnej istoty preto dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu“ (napr. III. ÚS 127/03).

Preto je základnou povinnosťou súdu a sudcu zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého akonáhle sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Predseda senátu alebo samosudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov.

Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3).

1. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd z obsahu sťažnosti a z vyžiadaného spisu zistil, že predmetom konania je nárok na vypratanie nehnuteľnosti. Návrhy na ochranu vlastníckeho práva tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Z uvedených dôvodov je ústavný súd toho názoru, že vec nemožno posúdiť ako právne zložitú, čo potvrdil aj okresný súd vo vyjadrení k sťažnosti.

V súvislosti s nutnosťou určenia hranice pozemku, ktorého vypratania sa sťažovateľ v predmetnom konaní domáha, je možné pripustiť faktickú zložitosť veci, a to aj s poukazom na to, že v priebehu konania došlo k odčleneniu časti dotknutého pozemku na účely vytvorenia cesty a v dôsledku toho aj posunu jeho hranice, čo mohlo mať vplyv na doterajšiu celkovú dĺžku konania. Na túto okolnosť poukázal okresný súd vo vyjadrení k sťažnosti.

2. Ďalším kritériom, použitím ktorého ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných priet'ahov v napadnutom konaní, bolo správanie sťažovateľa ako účastníka súdneho konania. Z vyžiadaného spisu okresného súdu neboli zistené skutočnosti, ktorými by sťažovateľ spôsobil vznik zbytočných priet'ahov v konaní. Za také skutočnosti ústavný súd nepovažoval neúčast' sťažovateľa na dvoch pojednávaniach, na čo vo svojom vyjadrení poukázal okresný súd, keďže v prvom prípade nebolo u sťažovateľa vykázané doručenie predvolania na pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo 8. decembra 1994, a v druhom prípade

zo zápisnice z pojednávania (10. januára 1995) vyplýva, že neúčast' sťažovateľa bola ospravedlnená.

Podľa názoru ústavného súdu významným z hľadiska posudzovania toho, či sťažovateľ prispel k vzniku prietáhov v konaní, je jeho postoj k prerušeniu konania.

Na pojednávaní uskutočnenom 25. marca 2002 právna zástupkyňa odporcu oznámila okresnému súdu, že odporca a jeho manželka podali Okresnému súdu Košice II žalobu, ktorou uplatňujú nárok na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Konanie na uvedenom súde je vedené pod sp. zn. 11 C 1563/99. Toto konanie sa týka nehnuteľnosti, ktorej vypratania sa domáha sťažovateľ pred okresným súdom v napadnutom konaní. Na základe uvedeného okresný súd uznesením z 25. marca 2002 konanie prerušil podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP do právoplatného skončenia súvisiaceho konania vedeného pred Okresným súdom Košice II. Proti uzneseniu z 25. marca 2002, ktorým bolo posudzované konanie prerušené, nepodal sťažovateľ odvolanie a toto nadobudlo právoplatnosť 10. mája 2002.

V súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. I. ÚS 78/02, III. ÚS 42/02) ústavný súd nečinnosť okresného súdu v dôsledku existencie zákonnej prekážky jeho postupu, tak ako je to v prípade prerušenia konania, neposudzuje v zásade ako zbytočné prietahy v súdnom konaní. Ak sťažovateľ nevyužil dostupné a účinné právne prostriedky proti uzneseniu súdu o prerušení konania, ku ktorému došlo postupom predvídaným v Občianskom súdnom poriadku, nemožno dôsledky prerušenia konania pričítať na ťarchu okresného súdu (m. m. I. ÚS 10/03).

3. Napokon ústavný súd zisťoval, či k porušeniu základného práva sťažovateľa na konanie bez zbytočných prietáhov došlo postupom okresného súdu.

Súčasťou vyjadrenia okresného súdu z 19. októbra 2004 je podrobná chronológia úkonov, ktoré sa v napadnutom konaní uskutočnili do 25. marca 2002, teda do doby, keď došlo k jeho prerušeniu. Uvedená chronológia úkonov sa zhoduje s obsahom spisu predloženého ústavnému súdu. To, že došlo k prerušeniu konania (uznesenie okresného

súdu č. k. 32 C 931/92-165 z 25. marca 2002), považuje ústavný súd za okolnosť rozhodujúceho významu z hľadiska vyhodnocovania priebehu konania podľa tohto kritéria po 25. marci 2002.

Do prerušenia konania uznesením z 25. marca 2002 okresný súd vo veci konal v zásade plynulo a efektívne. Podľa názoru ústavného súdu nemožno akceptovať to, že od nariadenia kontrolného znaleckého dokazovania uznesením z 13. novembra 1996 do predloženia znaleckého posudku uplynulo takmer 2,5 roka. Ústavný súd vyhodnotil ako nesústreďený postup to, že po odmietnutí vypracovať posudok prvým ustanoveným znalcom pristúpil k ustanoveniu ďalších piatich znalcov bez toho, aby s nimi vopred prerokoval, či je v ich možnostiach v primeranej lehote požadovaný rozsudok vypracovať. Akceptovanie odmietnutia vypracovania znaleckého posudku piatimi ustanovenými znalcami okresným súdom bez využitia poriadkových opatrení podľa § 53 ods. 1 OSP hodnotí ústavný súd ako nesústreďený a neefektívny postup, v dôsledku ktorého došlo k predĺženiu konania, teda aj k vzniku zbytočných priet'ahov.

Po prijatí s'ťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd z predloženého spisu okresného súdu zistil, že od 25. marca 2002, keď bolo rozhodnuté o prerušení konania, až do súčasnosti neboli vo veci vykonané žiadne úkony okrem zisťovania, či súvisiace konanie vedené na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 11 C 1563/99 nebolo právoplatne skončené, a teda či nie je dôvod na pokračovanie v konaní. Najmä s prihliadnutím na celkovú dĺžku konania nepovažuje ústavný súd postup okresného súdu za súladný s § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého je súd, len čo sa konanie začalo, povinný postupovať v ňom tak, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Vychádzajúc z uvedeného dospel ústavný súd k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní, ktoré je na ňom vedené pod sp. zn. 32 C 931/92, došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Jurisdikcia ústavného súdu („ratione temporis“) sa vzťahuje na obdobie po 15. februári 1993. Bez zreteľa na vznik právomoci ústavného súdu v rámci posúdenia základnej otázky - či sa vec sťažovateľa prerokovala na okresnom súde v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy bez zbytočných prietáhov - ústavný súd už konštantne prihliada aj na deň začatia konania na okresnom súde a na dobu, ktorá v konaní uplynula do 15. februára 1993 (IV. ÚS 148/03).

V okolnostiach prípadu považuje ústavný súd za rozhodujúce to, že konanie nebolo právoplatne skončené ani po 12 rokoch od podania žaloby, čo je z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľné.

Z § 111 ods. 1 OSP vyplýva, že ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa pojednávania a neplynú lehoty podľa tohto zákona. V súlade s uvedeným ústavný súd nevyhovel tej časti sťažnosti, ktorou sa sťažovateľ domáhal vyslovenia príkazu konať bez zbytočných prietáhov. Ak sa sťažovateľ domnieva, že medzičasom odpadla prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, má možnosť podať návrh na pokračovanie v konaní (§ 111 ods. 2 OSP).

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy „Ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie“.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti žiadal aj o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 200 000 Sk z dôvodov uvedených vo svojej sťažnosti. Najmä poukázal na to, že: „Konanie sa začalo v roku 1992, teda trvá dvanásť rokov“, a súčasne uviedol, že: „V prípade ak súd preruší konanie, pretože na inom súde prebieha konanie, v ktorom sa rieši súvisiaca otázka je súd povinný postupovať tak, aby sa vec mohla čo najskôr vyriešiť.“

Ústavný súd považoval v tomto prípade výrok o porušení základného práva sťažovateľa za dostatočnú ochranu jeho základného práva.

Priznanie primeraného finančného zadost'učinenia podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade neprichádza do úvahy.

Ústavný súd preto rozhodol, že sťažovateľovi nepriznáva primerané finančné zadost'učinenie najmä s prihliadnutím na to, že nevyužil možnosť podať odvolanie proti citovanému uzneseniu o prerušení konania, čo do značnej miery spochybňuje jeho naozajstný záujem na odstránení stavu právnej neistoty vo veci.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom JUDr. R. B., uplatnených v podaní z 12. júla 2004. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 13 ods. 8, § 16 ods. 1 písm. a) a c) a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“). Ústavný súd pri priznaní trov konania vychádzal z výšky priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2003, ktorá bola 13 602 Sk. Úhrada bola priznaná v celkovej výške 9 342 Sk za 2 úkony po 4 534 Sk a 2 x 136 Sk režijný paušál (§ 19 vyhlášky).

Trovy konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. decembra 2004

